

Programmabegroting 2022

09-11-2021



5.1 Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Ontwikkelingen op het gebied van belastingen.
- Beleid lokale heffingen.
- Overzicht lokale heffingen.
- Kwijtscheldingsbeleid.
- Overzicht lokale lastendruk.
- Prestatie- en kerngegevens.

Ontwikkelingen op het gebied van belastingen:

Duurzame alternatieven in lokale heffingen

Het regeerakkoord van het kabinet Rutte III kent ambitieuze plannen op het terrein van duurzaamheid. Ambities waar lokale overheden een bijdrage aan kunnen en willen leveren. Duurzaamheid kan op vele manieren worden gestimuleerd. Onder meer via financiële prikkels. Team Energie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het initiatief genomen tot deze inventarisatie van duurzame alternatieven in lokale heffingen. In samenwerking met team Financiën is er gekeken of de modelverordeningen voor de gemeentelijke belastingheffing een duurzamere invulling kunnen krijgen. Doel is om op basis van deze inventarisatie te kiezen welke duurzame financiële prikkels op de korte termijn aan de modelverordening kunnen worden toegevoegd. Gemeenten kunnen daar dan, indien gewenst, mee aan de slag. De gekozen alternatieven worden uitgewerkt door deskundigen op juridisch gebied en er worden oplossingen gezocht voor de praktische uitvoering. Daarnaast is er gekeken naar de middellange en lange termijn om te komen tot een meer duurzame lokale belastingheffing.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

In 2020 heeft een kerngroep, waarin onder meer de VNG en ministerie BZK, een rapport over de verruiming van de gemeentelijke belastingen opgesteld. Een voorbeeld daarvan is een invoering van een ingezetenenheffing. Het rapport is bedoeld als een naslagwerk voor een nieuw kabinet waaruit geput kan worden voor een eventuele verruiming van het gemeentelijke belastinggebied. Het rapport is sinds mei 2020 openbaar gepubliceerd.

Beleid lokale heffingen

Op 24 mei 2012 is er bij de besluitvorming over de nota financieel gezond onder andere besloten om de koppeling van de drie lokale heffingen (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) met ingang van 2015 los te laten. Wat betreft de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Voor wat betreft de lokale lasten is in het coalitieakkoord 2018-2022 vastgelegd dat terughoudend wordt omgegaan met verhogen, dit na te laten of te bezien waar verlaging toegepast kan worden.

Overzicht lokale heffingen

Hieronder staat een totaal overzicht aan van de heffingen (vrij aanwendbaar) en de gebonden heffingen (niet vrij aanwendbaar). Voor de 'gebonden' heffingen (retributies) zijn ook de kosten van de dienstverlening en het dekkingspercentage opgenomen. De 'gebonden' heffingen zijn wettelijk gehouden aan de norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Heffingen en niet gebonden Woonlasten (bedragen x € 1.000)	Opbrengst 2022	Dekkingspercentage	gebonden / niet gebonden
OZB woningen eigenaren	4.497	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen eigenaren	1.928	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen gebruikers	1.339	n.v.t.	niet gebonden
Afvalstoffenheffing	4.167	100%	gebonden
Rioolheffing	3.461	100%	gebonden
Woonforensenbelasting	5	n.v.t.	niet gebonden
Hondenbelasting	125	n.v.t.	niet gebonden
Precariobelasting	32	n.v.t.	niet gebonden
Toeristenbelasting	53	n.v.t.	niet gebonden
Marktgelden	14	100%	gebonden
Grafrechten	313	100%	gebonden
Algemene rechtenverordening		84%	gebonden
Titel 1 / burgerzaken	499		
Titel 2 / omgevingsvergunning	966		
Titel 3 / overige rechten	65		
Totaal belastingen en heffingen	17.464		

Ontwikkeling lokale lasten

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van € 341.000 betekent dit dat de OZB voor woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 5 stijgt. Dit betekent in 2022 een procentuele stijging van 1,4% ten opzichte van 2021. Voor de jaren 2023 en verder is er geen aanpassing van het OZB-tarief meegenomen in de begroting. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid en zijn de tarieven gebaseerd op respectievelijk het grondstoffenbeleid 2020-2025 en het GRP-6.

Woonlasten	2021	2022	Mutatie absoluut	Mutatie relatief
OZB eigenaar woning	€ 336	€ 341	€ 4,70	1,4%
Afvalstoffenheffing	€ 287	€ 323	€ 35,60	12,4%
Rioolheffing	€ 235	€ 235	€ 0,00	0,0%
Totale woonlasten	€ 858	€ 898	€ 40,30	4,7%

Onroerende zaakbelasting

Voor het belastingjaar 2022 geldt de WOZ-waarde naar de peildatum 1 januari 2020. Als gevolg van de nog lopende herwaardering zijn de WOZ-waarden, de gemiddelde waardeontwikkeling en dus ook het tarief op dit onderdeel nog niet aangepast. Overigens zal de totale opbrengst van de OZB door de herwaardering niet veranderen. Immers wanneer de WOZ-waarde daalt wordt het tarief verhoogd en andersom. Per saldo blijft de OZB voor de